

О. Павел Пападопулос: „Животът ни трябва да бъде живото свидетелство, че си струва да бъдем Христови“

Интервю на
Радина Райкова
с архим. Павел
Пападопулос за
началото на
Новата
църковна
година

Радина Райкова: Благодарим Ви, отче, че приехте да направим това интервю. Бихте ли споделили няколко думи за това как сте решили да поемете по пътя на монашеството? Колко труден е този път?

О. Павел Пападопулос: Пътят на монашеството е труден, така както е труден и бракът. Всеки път има своите трудности, но и благословии. Много пъти ме питат „как взехте това трудно решение да станете монах?“ и им отговарям „а вие как взехте това трудно решение да се ожените?“. Монашеството е житейски избор, който не може да бъде направен без призив отгоре, тоест, без призива от Бога към човека. Разбира се, в сърцето на човека може да има склонност, влечение, ентусиазъм да следва монашеския път, но без Божията благодат той не може да следва, нито да остане твърд в решението си да носи и почита расото. Нещо такова мисля, че се случи и с мен. Имаше и лични преживявания, за които не мога да споделя, но със сигурност трудността не е само в решението, а в това да се придържаш към това решение. С брака е същото. Трудното е да останеш твърд и верен в брака си, но и да вървиш към прогрес с

това твоё решение.

- Разкажете ни за манастира в който служите и за светините, които има там. Посещава ли се ежедневно от много миряни?

- Добренския манастир „Успение Богородично“ се намира на пет километра от Бер (Верия) и съществува от 12-ти век. Манастирът е преминал през много, като последното пълно разрушение е през 1822 г. от турците, които изклали всички монаси, които са били в манастира, а неговия игумен са обесили във Верия, за да всеят страх във вярващите на Гърция. Следователно освен, че е историческо, е също така мъченическо и свято място.

През 1994-та манастирът е обновен, в него вече има 25 монаси, като повечето са свещеници, които заемат важни административни длъжности в митрополията на Верия, Науса и Кампания.

Благословени сме, че нашият манастир пази толкова много светини. Най-важните от тях са на свети Игнатий Богоносец, частици от светите мощи на св. Лука архиепископ Кримски и Симферополски, св. Димитър Мироточиви, св. Григорий Палама, св. Козма Етолийски, св. Пантелеймон, светите Теодор Стратилат и Теодор Тирон и св. Партений, епископ Лампсакийски.

Поклонници идват от всички части на Гърция, но и от чужбина, за да се поклонят пред иконата на св. Богородица Добра, да вземат светена вода, от манастира, но и да се поклонят пред мощите на св. Лука архиепископ Кримски и Симферополски, които с Божията благодат са извършили много чудеса – лечение на рак, зачеване при двойки без деца, автоимунни заболявания, лечение на хронични и нелечими болки и здравословни проблеми.

Манастирът е отворен всеки ден от сутрин до вечер, за да могат вярващите да се помолят на иконата на Пресвета Богородица в нашия манастир и на светиите, но и за да се порадват на красивата природа и да намерят спокойствие за няколко минути или няколко часа.

- По какъв начин според вас можем не само да привлечем младите хора, но и да ги задържим в Църквата? Успява ли Църквата днес да е адекватна по всички въпроси, които вълнуват младите хора?

- Начинът е любовта и истината. Оттам нататък човек е свободен да избира, да решава сам. Църквата според мен не е нужно да прави нещо различно от това, което прави от хиляди години насам. Тя трябва да каже: „Ела и виж“. Не бива да падаме в капана и да се опитваме да убедим останалите. Ако човек не иска да следва Христос, дори и чудеса да му се случат, той ще си остане невярващ.

Със сигурност, Църквата може да използва технологиите, за да бъде чуто словото ѝ и от младите, но не трябва да е слово, което ще е изменено само за да се „хареса“ на младите хора. Нашата Църква, с думите и текстовете на нейните свети отци, но разбира се и чрез светото Евангелие, е дала отговор на всички въпроси, които могат да вълнуват един човек или нашето общество. За жалост обаче, тези отговори не се харесват на всички, защото противоречат на себелюбието, на плътските желания, на злобата, егоизма, леността, на липсата на вяра и покаяние у хората. Това не означава, че Църквата е консервативна, а че хората са изостанали духовно. Църквата е много напред с нещата, които казва, затова и много пъти не може да бъде

разбрана.

Един поет казва: „Каквото и да казвам, каквото и да пиша, невъзможно е да убедя мъртвите, че за да живея, не съм ги предал.“

Искам да кажа, че понякога ние, хората в Църквата, се тревожим как да убедим младите, невярващите и др. за истината на Евангелието, но насила човек не може да се спаси. Нека се молим за всички и нека собственият ни начин на живот бъде живото свидетелство, че си струва да бъдем Христови. Защото колкото и да говорим, ако не живеем истински християнски и православен живот, ще опетним Христос.

Мисля, че особено младите не искат да слушат празни приказки, а истината. Истина, която ще се изразява с любов, нежност и тактичност, а не с фанатизъм и контрол. И от друга страна, любовта ни трябва да служи на истината, защото ако любовта не стане средство, чрез което ще блесне истината, то тогава е любов, която не е богоугодна, а фалшива, озлобена и болна.

Добренският манастир „Успение Богородично“ (Ιερά Μονή Παναγίας Δοβρά, наричан още „Добра Богородица“) е манастир в Република Гърция, част от дем Бер (Верия) на област Централна Македония. Манастирът е под управлението на митрополията на Верия, Науса и Кампания. Носи името на разрушеното в 1822 година село Добра.

- В забързаното ежедневие и постоянен стрес, в който живеем, как можем да съберем мислите си, така че молитвата ни да е чиста, да можем да се съсредоточим върху това, което четем и желаем да кажем на Бога?

- Нужно е да внимаваме през целия ден какво виждат очите ни и какво чуват ушите ни. Това са порталите, през които външната информация влиза и изпълва мозъчето ни. Така че, когато умът ни е изпълнен с различни ненужни неща, всички те идват по време на молитва като напомняния и изменят молитвата ни, разконцентрират ни. Това е едно естествено развитие на нещата. Затова, ако искам да имам чиста молитва и вниманието ми да не бъде отвлечено от нещо друго, трябва да внимавам през целия ден.

Разбирам, че като живееш в света е трудно да не чуваш и виждаш ненужни и светски неща, но тук е нужно нашето усилие, за да можем да разбираме опасностите и да предотвратяваме нещата преди да са замърсили вътрешния ни свят.

Нужно е да подходим към молитвата като това, което ни дава живот, кислород. Не трябва да гледаме на молитвата като действие, което е част от ежедневието ни. Тя трябва да стане нашето ежедневие. Можем да го постигнем, стига да го искаме, да копнеем достатъчно и да полагаме достатъчно усилия.

„Непрестанно се молете“ не е просто едно благочестиво пожелание, ала нещо, което всеки човек може да превърне в реалност, щом Бог е център на живота му и затова Го нарича и негов Господ. Така че не е разумно, от една страна, да наричаме Христос Господар на живота си, а от друга страна да Го оставяме някъде встрани.

Не е лесно да се молим непрестанно и без да се разсейваме, но за това сме отговорни ние, защото в ежедневието си сме отпуснати и у нас има едно равнодушие. Нужно е да разберем, че молитвата не може да влезе в нашия живот и се превърне в наше ежедневие, ако от нас не излязат някои неща, които ни вредят. Не е възможно да искам дълги часове в безсмислени общувания с групи и приятели и да имам чиста молитва.

В молитвата ни не са нужни много думи. Нека просто повтаряме молитвичката „Господи, Иисусе Христе, помилуй ме грешния“.

Нужно е обаче и да мълчим. Защото дори и в молитва говорим, говорим и не слушаме. Как ще чуем Бога, ако постоянно говорим?

Трябва да помълчим, не с устните си, а вътре в ума и сърцето си. Достатъчно претенции и искания имаме. Това не е молитва. Молитвата е копнежът за връзка с Бога, да отворим сърцето си към небето. Молитвата е търсенето на милост, помирението с Бога, крещящата тишина, в която Бог ни приема и ни води към вечността.

Нужно е да погледнем себе си и да се попитаме: И така, кога се моля и защо се моля? Да изградя връзка с Христос? Или може би за да получа нещо от Христос?

- Какво е това, което ни липсва най-много в днешно време, поради което съвременният човек може да изпадне в отчаяние и депресия?

- Липсва доверието в Бог, вярата. Съвременния човек е свикнал на лесното и бързото. Няма

търпение и не иска да се затрудни. И, разбира се, коренът на отчаянието и депресията е егоизма. Егоистът не може да признае, че се е провалил, че нещо се е объркало, че някой се е усъмнил в него.

Липсва вярата, но и смирението. Смирения човек лесно се справя с изпитанието. Вместо да казва „защо на мен, Господи?“, той казва „защо не и на мен?“

Вярващият и смиреният човек вижда всичко по различен начин, през призмата на вечността.

Но нека подчертая и друго – липсва благодарствения дух. Научили сме се да роптаем, да се оплакваме, но не и да бъдем благодарни. Фокусираме се върху трудностите, а не върху благословиите, които имаме в живота си. Придържаме се върху проблема и не търсим решение.

Знаете ли, същото се случва и в духовния ни живот. Фокусираме се върху греха, нещастни сме, разочаровани сме, защото сме паднали и не продължаваме напред. Покаянието не означава, че ние се придържаме към греха си, осъзнаваме го и изпадаме в „траур“, а че го изповядваме и вече гледаме напред.

- Често пишете за ролята на духовника и връзката между него и духовното му чедо. Какво е нужно и от двете страни, за да постигнем здрава, силна и истинска връзка, връзка на взаимна любов в Христа?

- Нужно е уважение, любов и доверие, но и известна „дистанция“. Покойният старец Емилиан Симонопетритски говореше за „дистанция, която сближава“. Да държим определена дистанция във връзката ни, която обаче ще действа благоприятно. Това означава уважение, а не че сме студени един към друг. Защото наистина е много опасно сближаването да се превърне в привързаност и да се загуби уважението, развивайки по този начин известна арогантност. Духовникът не е наш приятел, а човек, който ни свързва с Бога.

Всяка връзка има своите особености, в зависимост от нейното естество и лицата, които я съставят. Само че, всяка връзка трябва да се основава на свобода, уважение и любов, в противен случай, тя не може да върви към духовно усъвършенстване. Такава е и връзката ни с духовника, връзка, която има за своя основа свободата.

Колкото важна е връзката ни с духовника, толкова важно е и да разберем, че известен „култ към личността“ спрямо духовника, може да доведе до крайни ситуации.

Добрият духовник е този, чрез когото вярващият не се съсредоточава върху образа му, а чрез него вижда образа на Христос.

Нека търсим духовник, който да ни помага да израстваме духовно, да се свързваме с Христос, а не просто да облекчава болката ни.

И това зависи от нашето намерение дали искаме да се покаем или не. Това го казвам, защото много пъти хората искат да намерят един духовник, не защото се покаяват и искат духовно напътствие, а защото търсят някой, който ще им предостави психическо равновесие или просто търсят утеха – някой, който да ги изслуша. Разбира се, че духовникът ще чуе за проблемите и болката ни, но в контекста на Тайнството, наречено изповед, неговата задача е

друга: да чуе нашия грях и да ни посъветва.

Друга е задачата на духовния отец и друга е тази на психолога, както едно е тамянт, и друго – парфюмът.

- При нас положението е такова, че няколко поколения са израснали без Бога и сега вярващите се оказваме заобиколени от „православни“ езичници и атеисти, дори и сред най-близките си. Как можем да помогнем на тези хора, така че да намерят истинския път и светлина? Как да се справяме в ситуации, когато те могат да ни отхвърлят или да ни гонят заради вярата ни?

- Не е нужно да правим нещо повече от това да живеем като светлина, като прегръдка, като милувка, като разпнати...

Въпросът не е в *другите*, въпросът сме *ние*. Въпросът е аз да стана пример на Христа – това означава християнин. Свети Серафим Саровски казваше: „Искаш да помогнеш на света? Придобий вътрешен мир и ще помогнеш на хиляди хора покрай теб“. Ние се опитваме да убедим другите с думи, а не с дела. Това, което се изисква, е не да говорим за любовта, а да обичаме. Когато упражняваме контрол върху останалите и от друга страна говорим за прошка, кротост, смирение, по този начин показваме, че страдаме от „душевна шизофрения“. Божият човек помага на другите с нежното си присъствие, със смирения си дух, с откритото си държание, с утешителните си думи, с учтивостта и проявата на тактичност.

Наистина има хора, които се борят срещу вярата ни, срещу Православната църква. Е и какво от това? Винаги е имало такива хора и винаги ще има. Само че, вярата ни не е застрашена от никого и от нищо, защото вярата е едно лично състояние на всеки човек. През годините на гоненията, вярата не само, че не е била застрашена, но е и процъфтявала. И доказателство е броят на мъчениците и разпространението на християнството. Как се е случило това? Не с война, а със саможертви. Объркали сме някои неща. Христос не ни призовава да разпнем невярващите, но ако трябва, да бъдем разпнати заради Неговата любов. Христос победи, губейки! Не знам дали са разбрали това християните. Христос е признат като *Цар на Славата* на кръста Си, а не когато прави чудеса и върви по вода.

За съжаление, ние се опитваме с едно светско отношение да защитим Неговата Църква. И това е опустошително. Въпросът не е да победим невярващите или антихристите, а дълбоко да ги заобикнем, да се молим за тях. Най-лесното е да започнеш с хуленето, богоугодното обаче е да търпим, да прощаваме...

Ако наистина в нас я имаше Христовата любов, щяхме да постим и за тези, които не постят, вместо да ги критикуваме, и да ходим на църква и за тези, които не го правят.

Ако наистина вярваме в Христос, Разпнатия и Възкръсналия, тогава нека погледнем как Той се отнесе с тези, които бяха срещу Него и ще получим отговора. Всичко останало е за да оправдаем егоизма и злобата си, които искаме да облечем в дрехата на „църковно-изповядващия“, за да представим като предтекст слабостта си да свидетелстваме за Христос като разпнати.

- В нашия сайт на Християнство.бг, както и в блога посветен на Вас ([тук](#)), често

публикуваме Ваши мисли и публикации. Ясно е, че молитвата е важна, но има ли нещо друго, което ви помага и вдъхновява да пишете по този красив начин? Замисляли ли сте се върху издаване на книга?

- Благодаря ви за милите думи и за това ваше усилие. За мен е голяма чест това, че отделяте толкова внимание за мен. Не считам, че пиша нещо по-специално. Почти всички текстове, които съм писал са били на момента. Не знам как да го опиша, просто са някои мисли, които са породени от някакво събитие или нещо, което съм прочел или видял. И просто така, това, което мисля го записвам дигитално. Не съм мислил сериозно относно книга, но не го отхвърлям за в бъдеще. Има време, Бог ще покаже.

- Вашето пожелание към всички православни християни за Църковната нова година.

- Пожелавам да опознаем съкровищата на нашето Православие. Да започнем да живеем като православни християни, които са преминали от теорията към практиката. Да тръгнем по пътя на покаянието. Без покаяние не можем да напредваме. Защото покаяние е намерението ни да се развиваме, да прогресираме, но то изисква първо смирение.

Дори и наизуст да знаем светото Евангелие, дори и да достигнем най-големите душевни практики, ако нямаме смирение, в нищо не сме успели. Ако добродетелите са скъпоценни камъни, смирението е верижката, която съединява всички тези камъни и ги превръща в едно красиво колие. Ако верижката се скъса, скъпоценните камъни ще се разпръснат и ще се загубят.

Смирение можем да придобием и в ежедневието си, възможности има колкото искаме! Тогава, когато някой ще се усъмни в нас, когато ще ни клевети, ще ни унижи, ще ни предаде, ще се отнесе несправедливо с нас...

Възможностите са много, а въпросът е дали искаме да живеем по този начин. И този начин на смирение е начинът на Христос. „Поучете от Мене, понеже съм кротък и смирен по сърце“ (Мат.11:29).

Честита да е Църковната нова година!

Благодарности на Вас, госпожице Радина Райкова за обичта Ви, която ме трогва, но и към всички ваши читатели. Бог да благослови вашите достойни за възхищения усилия които полагате, да укрепи вашето дело и да подсили личните усилия на всеки един от вас към пречистване, просветление и освещаване.

Пожелавам единство, мир и хармония в целия свят, но също и в нашата Църква.

Източник: Християнство.бг